

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 44

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 7 oktober 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Levenslang leren - Volwassenenonderwijs

In zijn beleidsnota Onderwijs duidt de minister meermaals op het belang van levenslang leren. Tezelfdertijd erkent hij dat de participatie in Vlaanderen eraan relatief laag ligt. Zijn doel is dan ook het stichten van een echte leercultuur in Vlaanderen, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor het volwassenenonderwijs. Om goed te kunnen inschatten hoe ver de leercultuur al gevorderd is, is het belangrijk de cijfers omtrent het opleidingsaanbod en de participatie te blijven monitoren.

In het kader van de coronacrisis namen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement verschillende maatregelen ter ondersteuning van het volwassenenonderwijs. Zo werden de rationalisatienormen voor de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) tijdelijk opgeheven. CVO's die in 2020 onvoldoende lesuren cursist behalen, komen daardoor toch nog in aanmerking voor financiering of subsidiëring voor 2021-2022.

1. Kan de minister een lijst bezorgen van alle opleidingen die CVO's en centra voor basiseducatie (CBE's) verstrekken in het kader van levenslang leren? Graag een opdeling per onderwijsinstelling en schooljaar vanaf 2015-2016 tot heden.

Daarbij is het van belang aan te geven dat niet elke opleiding die wordt aangeboden in het volwassenenonderwijs, levenslang leren in de zin van het volgen van opleiding en vorming na een initiële opleiding, aanbiedt. Zo blijkt uit het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 854 van 25 september 2020 dat CBE's vaak opleidingen tot lezen en schrijven en CVO's modules NT2 (Nederlands tweede taal) en tweedekansonderwijs (tko) aanbieden, hetgeen bezwaarlijk als levenslang leren beschouwd kan worden.

2. Hoeveel personen schreven zich in voor een van deze opleidingen? Graag een overzicht met opdeling per onderwijsinstelling, opleiding en schooljaar vanaf 2015-2016 tot heden.
3. Kan de minister voor deze cursisten ook cijfers geven over de verdeling man-vrouw, de leeftijd en uit welke provincie ze komen?
4. Uit het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 854 van 25 september 2020 blijkt dat het volwassenenonderwijs meer en meer in de richting van kansonderwijs verschuift, waardoor het profiel van de gemiddelde cursist verschuift.

Hoe staat de minister tegenover deze evolutie, zeker in het kader van levenslang leren?

5. Hoeveel cursisten stopten hun opleiding zonder ze volledig af te werken, in absolute en procentuele cijfers? Graag het overzicht van de voorbije 5 jaar.
6. Een oud zeer waar het volwassenenonderwijs mee te kampen heeft is het feit dat de certificaten, diploma's en eindstudiebewijzen niet goed kunnen worden geregistreerd. In de statistische jaarboeken zijn die pagina's al jarenlang leeg.
Heeft de minister al initiatieven genomen om deze registratieproblemen aan te pakken? Zo ja, wat is de stand van zaken en timing van dit initiatief?
7. De coronacrisis had een grote negatieve impact op het aantal inschrijvingen in het volwassenenonderwijs.
Welke initiatieven zal de minister nemen om dit aantal weer op te krikken naar het aantal van voor de coronacrisis en zelfs hoger? Wat is de stand van zaken en timing van deze initiatieven? Zal er voor de uitrol van deze maatregelen overlegd worden met het werkveld?
8. Heeft de minister al zicht op de effecten van de tijdens de coronacrisis genomen maatregelen met betrekking tot het volwassenenonderwijs?
9. Hoe evalueert de minister de schaalvergroting die in het volwassenenonderwijs heeft plaatsgevonden de afgelopen jaren? Welke rol ziet de minister voor CVO's? Hoe dienen zij zich te positioneren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 44 van 7 oktober 2021

van **BRECHT WARNEZ**

1. Tabel 1a in bijlage 1 bevat een tabel met de opleidingen per CBE of CVO, voor het schooljaar 2015-2016 t.e.m. het schooljaar 2019-2020. De cijfers voor het laatste schooljaar (2020-2021) zijn nog niet geverifieerd en kan ik dus niet meegeven. Alle opleidingen, ook NT2-opleidingen of de opleidingen binnen het tweedekansonderwijs, dragen bij tot levenslang leren. We maken in die zin geen verdere opdelingen.
2. Tabel 1a toont ook het aantal cursisten per instelling, per opleiding. We tellen het aantal unieke cursisten per opleiding per schooljaar. We geven de instellingen weer zoals ze vandaag bestaan, dus na de fusies van de afgelopen jaren.
3. Tabel 1b-d in bijlage 1 toont het aantal cursisten, opgedeeld naar provincie, leeftijd, geslacht. De aantallen cursisten liggen lager dan in de tabel op tabblad 2 omdat we hier unieke cursisten tellen over de opleidingen heen. Iemand die in eenzelfde schooljaar in meerdere opleidingen is ingeschreven komt in deze tabel dus slechts één keer voor.
4. De laatste jaren is er een duidelijke groei aan inschrijvingen in de basiseducatie, het tweedekansonderwijs (studiegebieden Algemene Vorming en Aanvullende Algemene Vorming) en NT2-aanbod. Dit is een positieve evolutie. Het zijn immers maatschappelijk belangrijke opleidingen.
5. Tabel 2 (a-b) in bijlage 1 toont geen cursisten, maar trajecten. Een traject is een combinatie van een cursist en een opleiding. We tonen per schooljaar welke trajecten gestart worden en hoeveel daarvan voltooid zijn. Een automatisch gevolg is dat in recente schooljaren minder trajecten voltooid zijn (de cursisten hadden hiertoe immers minder tijd). De registratie van de eindstudiebewijzen wordt pas als volledig beschouwd vanaf het schooljaar 2019-2020. De cijfers voor de eerdere schooljaren worden daarom niet weergegeven. Het percentage volledige trajecten gestart in 2019-2020 of 2020-2021 is laag, vooral voor 2020-2021. Dit komt enerzijds doordat veel cursisten net gestart zijn en nog bezig zijn aan een meerjarige opleiding en anderzijds door de coronacrisis. Een bijkomende kanttekening is dat cursisten zich niet inschrijven voor een opleiding als geheel, maar voor specifieke modules binnen een opleiding. Niet iedere cursist die een opleiding start, heeft dus de intentie om deze opleiding volledig te doorlopen.
6. De registratie van de studiebewijzen is sinds de invoering van het nieuwe financieringssysteem verbeterd. Ten gevolge van de invoering van de outputfinanciering hebben instellingen nu een financiële prikkel om de studiebewijzen beter te registreren. Vanaf het schooljaar 2019-2020 worden de eindstudiebewijzen opgenomen in het statistisch jaarboek.
7. Om het aantal inschrijvingen weer op te krikken is er de [Visienota Edusprong](#) Van achterstand naar voorsprong. Plan voor een kwalitatief versterkt volwassenenonderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht die op 12 februari 2021 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. We vertrekken vanuit de

achterstand die het volwassenenonderwijs opliep door de coronacrisis om het een voorsprong te geven en pakken tegelijkertijd de structurele problemen aan. We mikken daarom naast een grotere naamsbekendheid, toeleiding bij het grote publiek en een sterke verankering in de regionale context op inhoudelijke vernieuwingen die het volwassenenonderwijs een sterkere arbeidsmarktgerichte focus en een 21ste eeuws karakter geven. Flexibiliteit, innovatie en duurzame verankering staan voorop. Om deze ambitie waar te maken richten we ons op vier inhoudelijke speerpunten waaraan 13 actielijnen worden gekoppeld. De eerste actie die werd opgestart in het kader van deze visienota was de [Regioscan](#). Vervolgens werd op 16 juli 2021 een eerste projectoproep gelanceerd. Een tweede projectoproep volgt in het voorjaar van 2022. Over alle acties wordt er met (vertegenwoordigers van) het werkveld op verschillende manieren overleg gepleegd.

8. Een echte effectmeting is er niet. We kunnen uit de geregistreerde gegevens enkel vaststellen dat de meerderheid van de cursisten die recht hadden op een kosteloze herinschrijving tijdens het schooljaar 2020-2021 voor dezelfde module tijdens de eerste golf van de Coronacrisis, daarvan geen gebruik heeft gemaakt. Zij hebben zich ofwel niet meer opnieuw ingeschreven, ofwel gebruik gemaakt van een andere categorie voor volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld. Bij de CVO heeft 16,40 % van de rechthebbenden gebruik gemaakt van de COVID-vrijstelling. Bij de CBE gaat het om 4,93 % maar in de basiseducatie is er slechts een beperkt percentage van de inschrijvingen betalend.
9. Bijlage 2 bevat een overzicht van de fusies bij de centra voor volwassenenonderwijs in de voorbije jaren. De afgelopen vijf jaar hebben er 44 fusies plaats gevonden. Het aantal cvo's is hierdoor afgeslankt tot 34. Er is dus in grote mate gevolg gegeven aan de beleidsdoelstelling om een schaalvergroting bij de CVO's te realiseren. Het nieuwe financieringssysteem dat op 1 september 2019 in werking trad, stimuleert schaalgrootte tot het niveau van 2.000.000 LUC. Centra met meer dan 2.000.000 LUC krijgen echter per schijf van 100.000 LUC lineair een lager gewicht. Om een centralisatie van het aanbod te vermijden is er in het nieuwe financieringssysteem ook een wegingsfactor opgenomen die rekening houdt met het aantal vestigingsplaatsen van een centrum.

BIJLAGEN

1. [Overzicht cursisten](#)
2. [Overzicht fusies 2014-2021](#)